

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки України

Затверджено

На засіданні кафедри економіки
України
економічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №__ від _____ 2023 р.)

Завідувач кафедри проф. Гринів Л.С.

Силабус з навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН»,
що викладається в межах ОПП (ОПН) другого (магістерського) рівня
для здобувачів вищої освіти зі спеціальності Журналістика - 061

Назва дисципліни	Економіка кліматичних змін
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, проспект Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки України
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Журналістика – 061
Викладачі дисципліни	Ходико Дмитро Ігорович, к.е.н., доцент кафедри економіки України
Контактна інформація викладачів	khodyko.dmitry@gmail.com , dmytro.khodyko@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Економічний факультет, проспект Свободи, 18, ауд. 310. Можливі онлайн консультації. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/ekonomika-hlobalnoji-zminy-klimatu
Інформація про дисципліну	Цей курс є вибіркоvim для спеціальності 061 – Журналістика. Дисципліна викладається в II семестрі магістратури в обсязі 3 кредитів (за Європейською кредитно – трансферною системою).
Коротка анотація дисципліни	Антропогенна зміна клімату є унікальною в переліку сучасних викликів для людства, оскільки вимагає усвідомлення конкретної особистої, громадської, корпоративної та урядової відповідальності за глобальні наслідки, віддалені в просторі та часі. Обговорення суто інженерно-технологічних задач при цьому недостатнє і часто ускладнює розуміння економічних коренів зміни клімату як провалу управління спільними благами. З іншого боку, місія фахівців мас-медіа у розв'язанні проблеми глобальної зміни клімату може полягати не лише у інформаційному забезпеченні кліматичної політики, але і у безпосередньому підсиленні лідерської спроможності громад. У цьому курсі ми ставимо питання журналістських стратегій формування такої усвідомленої спільної відповідальності. Ресурсами для створення таких стратегій є узагальнене науково-економічне знання, нагромаджений фаховий та особистий досвід учасників, висновки з практично спрямованих дискусій та пошукових робіт.
Мета та цілі дисципліни	Метою курсу є формування теоретичних знань та практичних навиків, що нададуть випускникам можливість опрацьовувати інформаційні джерела, готувати оглядові та синтетичні матеріали з проблем глобальної зміни клімату, з акцентуванням їх економічних аспектів, на світовому, національному та місцевому рівнях. Цілями вивчення дисципліни є: формування розуміння причин та наслідків глобальної антропогенної зміни клімату, її природничо-наукових, соціально-економічних та технологічних аспектів, формування усвідомлення глобальної зміни клімату як передусім економічної проблеми, обумовленої провалом глобального

	<p>управління спільними екологічними благами, висвітлення прикладних задач та проблем трансформації світового, національного та місцевого господарства на засадах вуглецево-нейтральної економіки, формування навиків участі у створенні концепцій та проектів справедливого та інклюзивного переходу до вуглецево-нейтральної економіки.</p>
<p>Базова література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stern N. The Economics of Climate Change: The Stern Review / Nicholas Stern. – London : Cambridge University Press, 2007. – 712 p. 2. Остром, Е. Керування спільним. Еволюція інституцій колективної дії. - Київ, 2012. 3. Дядькович В.Т., Комар В.О., Кравчук С.В. Відновлювана енергетика для журналістів. - Вінниця: “Твори”, 2021. 4. Вербовська М. Як писати про зміну клімату. - House of Europe, 2022.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>20 годин аудиторних занять, них 10 годин лекцій, 10 годин практичних занять; 70 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Студенти володітимуть теоретичними знаннями щодо</p> <ul style="list-style-type: none"> • економічних факторів, що спричиняють антропогенну глобальну зміну клімату, • економічних ризиків, витрат та вигод, пов'язаних із різними сценаріями пом'якшення наслідків та адаптації до глобальної зміни клімату, • інституційних механізмів адаптації та пом'якшення наслідків глобальної зміни клімату, • механізмів “кліматичного фінансування” та його впливу на структуру економіки; <p>а також навиками</p> <ul style="list-style-type: none"> • висвітлення наукових фактів щодо глобальної зміни клімату; • аналізу міжнародно-політичних сценаріїв вирішення проблеми; • вивчення та узагальнення досвіду вуглецево-нейтральної трансформації економіки; • аналізу та формування концепцій вуглецево-нейтральної трансформації громад, територій, бізнесу.
<p>Ключові слова</p>	<p>Глобальна антропогенна зміна клімату, кліматична політика, вуглецево-нейтральна економіка, справедлива трансформація.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний та на електронних платформах</p>
<p>Теми</p>	<p>Теми лекційних занять:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальна зміна клімату в контексті концепції та політики сталого розвитку 2. Економічні фактори зміни клімату 3. Економічний аналіз проблем глобальної зміни клімату 4. Вуглецево-нейтральна трансформація національної економіки України

	<p>Теми практичних занять:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як писати про зміну клімату? 2. Стратегія представлення наукових фактів щодо глобальної зміни клімату 3. Роль медіа у формуванні міжнародної та національної кліматичної політики 4. Висвітлення досвіду справедливої вуглецево-нейтральної трансформації місцевих громад 5. Висвітлення оцінок кліматичного впливу економічної діяльності
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, за результатами контролю поточної успішності, підсумкового опитування та виконання семестрових робіт
Пререквізити	Немає
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	На лекційних заняттях використовуються методи бесіди, пояснення, проблемного викладу, обговорення та аналіз попереднього досвіду учасників магістерської навчальної групи. Широко застосовується роздатковий матеріал, що містить фактичну, цифрову, ілюстративну інформацію. Робота на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи здійснюється з використанням комп'ютерного забезпечення.
Необхідне обладнання	Вивчення та читання лекцій курсу не потребує програмного забезпечення. В онлайн-режимі матеріалом для опрацювання є тексти лекцій та рекомендована література. Виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи вимагає застосування текстового редактора та веб-браузера.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Бально-рейтингова система оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю практичної та самостійної роботи студентів, підсумкового контролю та контролю виконання індивідуального завдання за 100-бальною шкалою.</p> <p>Поточний контроль практичних занять та самостійної роботи здійснюється за темами змістового модулю за накопичувальною системою. Поточний контроль передбачає оцінку рівня знань та активності студентів при виконанні практичних завдань та результатів виконання завдань самостійної роботи. За кожною темою змістового модуля студент одержує до 4 балів за результатами практичної роботи та до 4 балів за виконання завдань самостійної роботи. Загальна максимальна сума балів поточного контролю становить 40.</p> <p>Виконання двох індивідуальних проектів протягом семестру оцінюється у 20 балів (проміжний проект, макет публікації) та 30 балів (підсумковий проект, есе).</p> <p>Підсумкове опитування наприкінці семестру за переліком питань, винесених на залік, оцінюється у 10 балів.</p>

Залікова оцінка відповідно до 100-бальної шкали виставляється за таблицею:

Кількість балів		Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка (національна шкала оцінювання)
90 – 100		A – відмінно	5 (відмінно)
71 – 89	81 – 89	B – дуже добре	4 (добре)
	71 – 80	C – добре	
51 – 70	61 – 70	D - задовільно	3 (задовільно)
	51 – 60	E – посередньо	
0 – 50		FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)
		F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу (виставляється, якщо студент отримує оцінку «незадовільно» на талоні «К»)	

Питання до заліку

1. Поняття та складові сталого розвитку
2. Поняття та чинники міжнародної політики сталого розвитку
3. Технологічні аспекти глобальної зміни клімату
4. Сучасний стан міжнародного інституційного забезпечення боротьби з глобальною зміною клімату
5. Глобальна зміна клімату як економічна проблема
6. Основні чинники антропогенної зміни клімату
7. Клімат як спільне економічне благо
8. Проблеми представленості стейкхолдерів у кліматичній політиці
9. Проблеми колективних дій у міжнародних переговорах щодо зміни клімату
10. Поняття вуглецевого бюджету національного та місцевого рівня
11. Поняття граничної вартості скорочень викидів парникових газів
12. Соціальний та приватний оптимум скорочень викидів, проблема їх неспівпадіння
13. Оцінки вартості досягнення глобальних цілей скорочення викидів
14. Оцінки довгострокових соціальних збитків від зміни клімату
15. Економічна роль ринків прав на викиди парникових газів
16. Складові схем обмеження та торгівлі правами на викиди
17. Економічна оцінка корисності заходів адаптації до зміни клімату
18. Економічна оцінка співвідношення заходів запобігання та адаптації у стратегії боротьби з глобальною зміною клімату
19. Техніко-економічні властивості виробництва електроенергії
20. Техніко-економічні проблеми розподілу електроенергії
21. Поняття активних споживачів електроенергії, їх роль у вуглецево-нейтральній економіці
22. Групи потреб трансформації національної енергосистеми
23. Сценарії структурної трансформації національної енергосистеми
24. Роль "локальних історій" у висвітленні глобальної зміни клімату
25. Роль медіа у формуванні міжнародної кліматичної політики
26. Стратегія представлення наукових фактів щодо глобальної зміни клімату

Опитування

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.